

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May-2022 (NEW COURSE)
GROUP-B Educational Management and Organization in
Secondary Education(Elective-1)

Time: 2:30 Hours**Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Section-A

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દમાં લખો. [૨૦]
- ૧] વિવિધ પ્રકારના શૈક્ષણિક આયોજનો વર્ણવો.
 - ૨] શાળા માટેના વિવિધ ભૌતિક સંસાધનો સમજાવો.
 - ૩] શાળા વ્યવસ્થાપનનો અર્થ, પ્રક્રિયા અને પ્રકારો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-૨ [અ] નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દમાં લખો. [૧૦]
- ૧] શાળા વ્યવસ્થાપનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
 - ૨] શાળા વિકાસ યોજનાનો અર્થ અને અગત્ય જણાવો.
 - ૩] શાળા માટેના વિવિધ નાણાંકીય સંસાધનો સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ [બ] નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. [૫]
- ૧] શાળા સંસાધનોના વિકાસમાં શિક્ષકની એક ભૂમિકા જણાવો.
 - ૨] અધ્યયન-અધ્યાપન સામગ્રીના બે નામ લખો.
 - ૩] SMDCનું પૂરું નામ લખો.
 - ૪] શૈક્ષણિક આયોજનમાં ઉપયોગી બની શકે તેવી કોઈ એક શૈક્ષણિક સંસ્થાનું નામ લખો.
 - ૫] દાનનો સમાવેશ કયા પ્રકારના સંસાધનમાં થશે?

Section-B

- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દમાં લખો. [૨૦]
- ૧] 'શાળા દેખરેખ'નું વ્યવસ્થાતંત્ર સમજાવો.
 - ૨] વર્ગખંડ વાતાવરણના ઘટકો સમજાવો.
 - ૩] વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન-૪ [અ] નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દમાં લખો. [૧૦]
- ૧] માધ્યમિક કક્ષાએ 'શાળા દેખરેખ'ના હેતુઓ લખો.
 - ૨] અધ્યયન પરિસ્થિતિનું વ્યવસ્થાપન એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
 - ૩] શાળા દેખરેખનું મહત્ત્વ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪ [બ] નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. [૫]
- ૧] વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપન એટલે શું?
 - ૨] વિદ્યાર્થીઓની અધ્યયન પ્રેરણામાં વધારો કરનારી બે પ્રવૃત્તિઓ લખો.
 - ૩] વિદ્યાર્થીઓને શિસ્તમય વર્તન કરવા માટે પ્રેરિત કરનારી બે પ્રયુક્તિઓ લખો.
 - ૪] શાળા દેખરેખના બે ફાયદા લખો.
 - ૫] વર્ગખંડનું વ્યવસ્થાપન કરવામાં ઉપયોગી બને તેવી કોઈ બે પ્રયુક્તિઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

Section-A

- Q. 1 Answer any two out of three from the following question. Answer should be in about 750 words. [20]
- 1] Describe different types of educational planning.
 - 2] Explain infrastructural resources of school.
 - 3] Explain the meaning of school management and its types.
- Q. 2 [A] Answer any two out of three from the following question. Each answer should be in about 125 words. [10]
- 1] Clarify the role of teacher in school management.
 - 2] Write the meaning and importance of School Development Plan.
 - 3] Explain the various financial resources for the school.
- Q. 2 [B] Answer the following questions. [5]
- 1] Write the role of teacher in school resources development.
 - 2] Write two names of teaching-learning material.
 - 3] Write the full form of SMDC.
 - 4] Write the name of an educational institution that can be useful in educational planning.
 - 5] Which types of resource 'Donation' is?

Section-B

- Q. 3 Answer any two out of three from the following question. Answer should be in about 750 words. [20]
- 1] Explain the mechanism of 'school monitoring'.
 - 2] Explain the elements of classroom environment.
 - 3] Clarify the role of teacher in classroom management.
- Q. 4[A] Answer any two out of three from the following question. Each answer should be in about 125 words. [10]
- 1] Write the objectives of 'school monitoring' at secondary level.
 - 2] Briefly explain the mechanism of 'school monitoring'.
 - 3] What is learning situation? Explain with an example.
- Q. 4[B] Answer the following questions. [5]
- 1] What is classroom management?
 - 2] Write two activities that increase students' learning motivation.
 - 3] Write two techniques that motivate students to behave in a disciplined manner.
 - 4] Write down two benefits of school monitoring.
 - 5] Mention two useful techniques for classroom management.
